

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Mabwysiadu a Maethu (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) (Coronafeirws) (Diwygio) 2021

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Is-adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Dirprwy Weinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Mabwysiadu a Maethu (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) (Coronafeirws) (Diwygio) 2021

Julie Morgan

Y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

8 Mawrth 2021

RHAN 1

1. Disgrifiad

Mae Rheoliadau Mabwysiadu a Maethu (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) (Coronafeirws) (Diwygio) 2021 yn diwygio Rheoliadau Mabwysiadu a Maethu (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) (Coronafeirws) 2020 ("Rheoliadau 2020").

Mae'r Rheoliadau hyn yn estyn dyddiad dod i ben Rheoliadau 2020 hyd at 30 Medi 2021 er mwyn ymateb i'r pandemig COVID 19.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Cynhaliwyd ymgynghoriad dros gyfnod o bythefnos a ddechreuodd ar 16 Chwefror ac a ddaeth i ben ar 2 Mawrth 2021. Ceir manylion am y cyfnod ymgysylltu hwn yn adran 5 isod.

Mae'r materion parhaus sy'n gysylltiedig â'r pandemig yn golygu bod y sectorau'n dal i weld pwysau ar hyn o bryd oherwydd y cyfyngiadau parhaus a achosir gan y pandemig. Bydd yr estyniad yn lleihau'r risg o amharu ar gymeradwyo darpar fabwysiadwyr neu ar drefniadau gofal dros dro o fewn y sectorau. Os bydd Llywodraeth Cymru o'r farn bod y sefyllfa'n gwella, gall ddirymu'r Rheoliadau hyn yn gynharach.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae'r Rheoliadau'n cael eu gwneud o dan y pwerau a roddwyd i Weinidogion Cymru gan adrannau 9(1)(a), 140(7) ac (8) a 142(5) o Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002 ac adrannau 87 a 196(2) o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Bydd y Rheoliadau hyn yn dilyn y weithdrefn negyddol.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Mae Rheoliadau Mabwysiadu a Maethu (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) (Coronafeirws) (Diwygio) 2021 yn diwygio Rheoliadau 2020.

Mae'r Rheoliadau hyn yn estyn dyddiad dod i ben Rheoliadau 2020 er mwyn ymateb i bandemig y coronafeirws.

Daeth Rheoliadau 2020 i rym ar 1 Tachwedd 2020 ac roeddent yn diwygio:

- Rheoliadau Asiantaethau Mabwysiadu (Cymru) 2005 (O.S. 2005/1313 (Cy. 95));
- Rheoliadau Cynllunio Gofal, Lleoli ac Adolygu Achosion (Cymru) 2015 (O.S. 2015/1818 (Cy. 261))

Mae'r diwygiadau wedi cynorthwyo'r sector gofal cymdeithasol plant i reoli effeithiau pandemig y coronafeirws yng Nghymru. Mae'r newidiadau'n blaenoriaethu anghenion plant, gan lacio rhai rhwymedigaethau gweinyddol a gweithdrefnol i gefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaethau plant ond gan gynnal mesurau diogelu priodol mewn amgylchiadau mor eithriadol

Daw Rheoliadau 2020 i ben ar 31 Mawrth 2021 a phrif effaith y Rheoliadau hyn yw diwygio dyddiad dod i ben Rheoliadau 2020. Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio rheoliadau 2, 3, 4, 6, 7 ac 8 o Reoliadau 2020 drwy roi 30 Medi 2021 yn lle 31 Mawrth 2021. Mae hyn yn golygu bod y diwygiadau a wneir gan reoliadau 2, 3, 4, 6, 7 ac 8 o Reoliadau 2020 yn parhau i gael effaith tan 30 Medi 2021.

Roedd rheoliad 5 o Reoliadau 2020 yn gwneud diwygiadau teipograffyddol i Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu (Cymru) 2005. Er mwyn sicrhau bod y diwygiadau teipograffyddol hyn yn parhau, mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn darparu na fydd y diwygiadau a wnaed gan reoliad 5 o Reoliadau 2020 yn dod i ben mwyach ar 31 Mawrth 2021.

5. Ymgynghori

Cyhoeddwyd ymgynghoriad am bythefnos ar wefan Llywodraeth Cymru rhwng 16 Chwefror a 2 Mawrth 2021. Rhannwyd negeseuon e-bost ar wahân hefyd, a oedd yn cynnwys dolen we'r ymgynghoriad, gyda rhanddeiliaid allweddol ar draws y sector gofal cymdeithasol i blant gan gynnwys:

- Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol
- Penaethiaid Gwasanaethau Plant
- Iechyd Cyhoeddus Cymru
- Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol
- Prif Benaethiaid Rhanbarthau Mabwysiadu
- Comisiynydd Plant Cymru
- Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
- Adoption UK Cymru
- Y Rhwydwaith Maethu
- Cymdeithas Mabwysiadu a Maethu Cymru
- Cymdeithas Blant Dewi Sant
- Consortiwm Comisiynu Plant yng Nghymru
- Arolygiaeth Gofal Cymru
- Plant yng Nghymru
- Cymdeithas Genedlaethol Darparwyr Maethu

Gan fod ymgynghoriad ffurfiol wedi'i gynnal ar y newidiadau a gyflwynwyd gan Reoliadau 2020 yn ystod mis Awst 2020 a bod amserlen fer iawn ar gyfer cyflwyno'r Offeryn Statudol i newid y dyddiad dod i ben a amlinellir yn y Rheoliadau hyn, teimlid y byddai ymgynghori am bythefnos yn ddigonol i ganfod barn rhanddeiliaid a chodi ymwybyddiaeth o'r estyniad arfaethedig.

Bydd yr ymgynghoriad yn cael ei gyhoeddi ar wefan Llywodraeth Cymru maes o law a gellir ei weld drwy <https://llyw.cymru/rheoliadau-mabwysiadu-maethu-cymru-diwygiadau-amrywiol-coronafeirws-2020>

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

Mae'r angen am y Rheoliadau wedi'i nodi fel rhan o'r cynllunio wrth gefn ar gyfer materion a allai godi o ledaeniad COVID-19. Oherwydd yr amser cyfyngedig sydd ar gael i baratoi Rheoliadau Mabwysiadu a Maethu (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) (Coronafeirws) (Diwygio) 2021 a bod y newidiadau a wnaed yn rhai dros dro, ni luniwyd Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

Er mai awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am y system gofal cymdeithasol i blant, ni ragwelir y bydd y newidiadau arfaethedig yn arwain at unrhyw gostau ychwanegol helaeth na newidiadau sylweddol i arferion gwaith.

Mae anghenion busnesau yn y sector gofal cymdeithasol ar hyn o bryd wedi'u hystyried wrth baratoi'r Rheoliadau; bydd y diwygiadau'n lleihau neu'n dileu beichiau ar asiantaethau a'u bwriad yw cefnogi gwasanaethau gofal cymdeithasol plant i gyflawni eu rhwymedigaethau statudol yn fwy hyblyg yn ystod y pandemig.

Prawf o Effeithiau Penodol

- **Y Gymraeg**

Nid oes unrhyw oblygiadau effaith cadarnhaol nac andwyol ar y Gymraeg.

- **Hawliau Plant**

Ni nodwyd unrhyw wrthdaro â Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn ac nid oes unrhyw effeithiau negyddol ar blant a phobl ifanc; mae'r darpariaethau'n creu manteision anuniongyrchol i blant. Cynhyrchwyd Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant (CRIA) i gefnogi cyflwyno Rheoliadau 2020.

- **Preifatrwydd**

Nid oes unrhyw oblygiadau effaith ar faterion preifatrwydd.

- **Asesu'r Gystadleuaeth**

Prawf hidlo'r gystadleuaeth	
Cwestiwn	Rhowch ✓ neu X
C1: Yn y farchnad neu'r marchnadoedd y bydd y rheoliad newydd yn effeithio arni/arnynt, oes gan unrhyw gwmni gyfran o fwy na 10% yn y farchnad?	x

C2: Yn y farchnad/marchnadoedd y mae'r rheoliad newydd yn effeithio arni/arnynt, a oes gan unrhyw gwmni dros 20% o gyfran y farchnad?	x
C3: Yn y farchnad/marchnadoedd y mae'r rheoliad newydd yn effeithio arni/arnynt, a ydy'r tri chwmni mwyaf, gyda'i gilydd, yn cynrychioli o leiaf 50% o'r farchnad?	x
C4: Fyddai'r costau rheoleiddio'n cael llawer mwy o effaith ar rai cwmnïau na'i gilydd?	x
C5: Ydy'r broses reoleiddio'n debygol o effeithio ar strwythur y farchnad, gan newid nifer neu faint y busnesau/sefydliadau?	x
C6: Fyddai'r broses reoleiddio'n arwain at fwy o gostau sefydlu i gyflenwyr newydd neu gyflenwyr posib, a'r rheini'n gostau nad oes yn rhaid i gyflenwyr presennol eu hysgwyddo?	x
C7: Fyddai'r broses reoleiddio'n arwain at fwy o gostau parhaus i gyflenwyr newydd neu gyflenwyr posib, a'r rheini'n gostau nad oes yn rhaid i gyflenwyr presennol eu hysgwyddo?	x
C8: A oes newidiadau technolegol mawr yn digwydd o fewn y sector?	x
C9: A fyddai'r rheoliad yn cyfyngu ar allu cyflenwyr i ddewis pris, ansawdd, amrywiaeth neu leoliad eu cynnyrch?	x

Mae'r prawf hidlo yn dangos nad yw'n debygol y bydd y rheoliad yn cael unrhyw effaith niweidiol ar gystadleuaeth. O ganlyniad, ni chynhaliwyd asesiad manwl; felly nid oes asesiad manwl wedi'i gynnal.